

BESLISSING

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED
ANTWERPEN**

EERSTE KAMER

IN ZAKE:

TAA/SA/0408/ 2021

dhr. X, advocaat

1. De procedure

Per aangetekend schrijven van 25.03.2021 werd mr. X in kennis gesteld dat een tuchtonderzoek tegen hem werd geopend. Per e-mail van zelfde dag werd mr. Y door de stafhouder aangesteld als onderzoeker.

Op 27.04.2021 werd mr. X door de onderzoeker conform zijn verzoek van 25.03.2021 gehoord. Van zijn verklaring werd proces-verbaal opgesteld dat door mr. X werd ondertekend. Op 11.06.2021 legde de onderzoeker haar eindverslag neer.

Per aangetekend schrijven van 24.09.2021 werd mr. X door de voorzitter van de tuchtraad opgeroepen ter zitting van 09.11.2021 van de eerste kamer van de tuchtraad.

Ter zitting van 09.11.2021 verscheen mr. X in persoon en droeg zelf zijn verdediging voor. Hij legde geen conclusies neer. Na hem te hebben gehoord nam de tuchtraad de zaak voor uitspraak in beraad.

Met tussenbeslissing van 21.12.2021 werd de heropening der debatten bevolen ter zitting van 25.01.2022 om dhr. stafhouder toe te laten de briefwisseling voor te leggen waarin mr. X bevolen werd zich door een confrater vreemd aan zijn kantoor te laten bijstaan en vertegenwoordigen.

Ter zitting van 25.01.2022 legde mr. Z een aanvullend geïnventariseerd dossier met 7 stukken neer waarbij zij mondeling nog enige toelichting verstrekke. Mr. X kreeg als laatste het woord, waarna de debatten werden gesloten.

2. Tenlastelegging

Mr. X wordt vervolgd om bij inbreuk op art. 455 van het Gerechtelijk wetboek, art. 1 van de Codex deontologie voor advocaten en art. 55 van de Codex van de balie van de provincie Antwerpen, een houding te hebben aangenomen die strijdig is

---

met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, door zich in een gerechtelijk geschil niet te hebben laten bijstaan en vertegenwoordigen door een confrater vreemd aan zijn kantoor en door tot tweemaal toe het uitdrukkelijk verbod van de stafhouder te hebben genegeerd om zijn eigen kantoor in rechte te vertegenwoordigen.

3. De relevante feiten

Op 26.01.2021 deelde mr. X aan de stafhouder zijn intentie mee om een voormalige cliënt te dagvaarden in betaling van een niet betwist ereloon, waarop de stafhouder hem in haar antwoord van 04.02.2021 schriftelijk opdroeg zich daarvoor overeenkomstig art. 55 van de Codex van de Balie van de Provincie Antwerpen te laten bijstaan en vertegenwoordigen door een advocaat vreemd aan zijn kantoor.

Mr. X kon zich hiermee niet verzoenen en vroeg per kerende de instemming van de stafhouder om toch persoonlijk te kunnen optreden, verwijzend naar een advies dat op 23.07.2014 door het Departement deontologie van de OVB was uitgebracht naar aanleiding van zijn vraag of een arrest van het EHRM waarover hij iets gelezen had in de Orde Express *tot gevolg had dat advocaten voortaan hun eigen zaken mogen behandelen.*

Onder verwijzing naar andersluidende rechtspraak van het EHRM en rechtspraak van het Hof van Cassatie had het Departement deontologie de gestelde vraag in zijn advies van 23.07.2014 nochtans negatief beantwoord "*vermits het zowel voor de advocaat als voor de rechtbank gênant is wanneer de advocaat voor de rechtbank zijn eigen werk moet verantwoorden.*"

In haar antwoord van 26.02.2021 deelde de stafhouder mr. X mee dat zij haar instemming niet kon geven omdat zulks zou ingaan tegen art. 55 van het Reglement dat op 09.12.2019 door de Raad van de Orde werd goedgekeurd en dus bindend is voor alle advocaten van de Balie van de provincie Antwerpen, waaraan het eerdere advies uit 2014 van het Departement deontologie overigens geen afbreuk deed.

Opnieuw reageerde mr. X hierop per e-mail van 28.02.2021, met de mededeling dat hij de regel vervat in art. 55 van de Codex strijdig achtte met het EVRM en de Belgische grondwet. In zelfde e-mail vroeg hij gehoord te worden door "de tuchtcommissie" zodat deze daarover een vraag zou kunnen stellen aan het Grondwettelijk hof.

In haar antwoord van 04.03.2021 bleef de stafhouder bij het reeds eerder ingenomen standpunt, waarop mr. X zijn voormalig cliënt namens zijn vennootschap voor de rechtbank dagvaardde en die vennootschap zelf voor de rechtbank vertegenwoordigde om vonnis bij verstek te vorderen.

In de dagvaarding werd geen advocaat vermeld, en de vrederechter kende aan eiseres geen rechtsplegingsvergoeding toe - die overigens in de dagvaarding ook niet was gevraagd.

---

4. Beoordeling

De vraag die voorligt betreft de verenigbaarheid van art. 55 van de Codex Deontologie van de balie van de provincie Antwerpen met het in art. 6.1 van het EVRM verankerde toegangsrecht tot een bij wet ingestelde onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie.

Het arrest *MAŠIREVIĆ v/ SERVIË*, dat op 11.02.2014 door het EHRM werd uitgesproken, en waarnaar mr. X in zijn briefwisseling met de stafhouder verwees - zonder er ooit kopie van te hebben voorgebracht - zegt alleen maar dat in dat specifiek geval omwille van de aan die procedure eigen redenen en Servische rechtsregels, art. 6.1 EVRM werd miskend.

Dat arrest impliceert geenszins dat elke rechtsregel die aan een advocaat de mogelijkheid ontzegt om zichzelf of zijn vennootschap voor een rechtscollege te verdedigen, strijdig is met art. 6.1 van het EVRM. Integendeel, het arrest is daarover zelfs zeer genuanceerd.

Mr. X liet na toe te lichten waarom art. 55 van de Codex van de balie van de provincie Antwerpen volgens hem strijdig is met kwestieuze verdragsbepaling of waarom de deontologische plicht tot kiesheid, zoals opgenomen in art. 455 van het Gerechtelijk wetboek geen geldige reden zou kunnen zijn om advocaten aan andere regels te onderwerpen dan ondernemers die geen advocaat zijn.

De tuchtraad ziet geen reden om het verbod voor advocaten om hun eigen werk te komen verdedigen voor hetzelfde rechtscollege waarvoor zij later ook nog cliënten zullen moeten vertegenwoordigen, als een niet gerechtvaardigde discriminatie te beschouwen.

Evenmin beschouwt de tuchtraad het verbod als een ontoelaatbare belemmering van de toegang tot het gerecht, nu een advocaat beter dan wie ook geplaatst is om er in een democratische rechtstaat ervoor te zorgen dat zijn rechten ook zonder een door hemzelf ter zitting waargenomen verdediging naar behoren worden gevrijwaard.

De onafhankelijkheid van de advocaat tegenover de rechtscolleges waarvoor hij pleit is de hoeksteen van het recht op verdediging waarvoor zijn cliënten een beroep op hem doen, en die onafhankelijkheid komt in het gedrang wanneer de advocaat zichzelf in een positie brengt waarin hij zich tegenover een rechter zelf moet verantwoorden voor de kwaliteit van zijn werk of voor het ereloon dat hij ervoor heeft aangerekend.

De tuchtraad acht het niet relevant dat de aanspraken van de advocaat vóór aanvang van de procedure nooit het voorwerp van enige betwisting hebben uitgemaakt, nu de mogelijkheid dat die betwisting er voor de rechter wel komt, nooit met zekerheid valt uit te sluiten.

De inbreuk op art. 55 van de Codex van de Balie van de provincie Antwerpen is bewezen. De miskennis van het op deze bepaling gesteund gebod van de stafhouder om zich door een confrater vreemd aan het kantoor te laten vertegenwoordigen, is dat evenzeer.

Een door de Orde uitgevaardigde deontologische regel met opzet overtreden en een daarop gesteunde injunctie van de stafhouder kwaadwillig negeren door handelingen te stellen die de eer en de waardigheid van de ganse beroepsgroep schaden, is een zeer ernstig vergrijp.

Een lichte straf zou het verkeerde signaal geven dat injuncties van de stafhouder niet noodzakelijk ernstig moeten genomen worden, terwijl art. 473 van het gerechtelijk wetboek dat de rechtsgrond voor injuncties oplevert, er juist is om te voorkomen dat individuele advocaten uit onwetendheid, ondoordachtzaamheid of erger, essentiële regels negeren die nodig zijn om een behoorlijke beroepsuitoefening te waarborgen.

Omdat mr. X nog niet eerder een tuchtstraf heeft opgelopen en omdat de tuchtraad verwacht dat de schuldigverklaring hem de ondoordachttheid van zijn handelen zal doen inzien, wordt de straf beperkt tot een strenge berisping.

**OM DEZE REDENEN,
DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED
ANTWERPEN, EERSTE KAMER**

recht sprekend in tuchtzaken, in eerste aanleg, op tegenspraak en met open deuren,

verklaart de tuchtvordering ontvankelijk,

verklaart de tegen mr. X vervolgde feiten bewezen en veroordeelt mr. X voor de vermengde feiten tot de tuchtstraf van berisping;

hebben deelgenomen aan de behandeling, de beraadslaging en de beslissing: de voorzitter en de assessoren, hierna vermeld,

heeft eveneens deelgenomen aan de behandeling: de secretaris, hierna vermeld,

waren aanwezig bij de uitspraak: de voorzitter en de secretaris, hierna vermeld,

aldus geweest en uitgesproken te Antwerpen op de zitting van de tuchtraad van dinsdag 22 februari 2022;

Mr. Dirk GROOTJANS, balie provincie Antwerpen, voorzitter

Mr. Karolien VAN dE MOER, balie provincie Antwerpen, assessor

Mr. Karina ROMMENS, balie provincie Antwerpen, assessor

Mr. Mark SCHUURMANS, balie provincie Antwerpen, assessor

Mr. Stéphane VAN MOORLEGHEM, balie provincie Antwerpen, assessor

Mr. Paul VAN LEEMPUT, balie provincie Antwerpen, secretaris